

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Český jazyk umění a kultura

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 7

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Křesťanství a bible

Jméno autora: Mgr. Renata Provázková

Předmět: Český jazyk, umění a kultura

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: křesťanství, bible, Starý zákon, Nový zákon

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Objasní charakteristické rysy středověké literatury, zná stěžejní literární památky světové literatury tohoto období.

Metodický list/anotace

Prezentace obsahuje informace o křesťanství a základnímu dokumentu středověké literatury – bibli. Součástí výkladu jsou 4 testové úlohy, jejichž prostřednictvím si žák zopakuje základní fakta, využívá znalostí hebrejské literatury – Starého zákona.

Datum vytvoření: 9. 10. 2012

Křesťanství a bible

Gutenbergova bible

Obrázek č. 1

Křesťanství

- od 4. stol. n.l. se stává státně uznávaným náboženstvím
- vytváří se 2 oblasti křesťanského světa:
 - ✓ východní (byzantská) s vlivy řecké vzdělanosti
 - ✓ západní (římská) s vlivy latinské
- centry vzdělanosti byly kláštery, školy, univerzity

Křesťanská bible

- jádro raně feudální literatury
- židovské a křesťanské liturgické texty
- sbírka knih historických, náboženských, právnických, literárních
- metafory, alegorie, podobenství
- 2 části: Starý zákon, Nový zákon

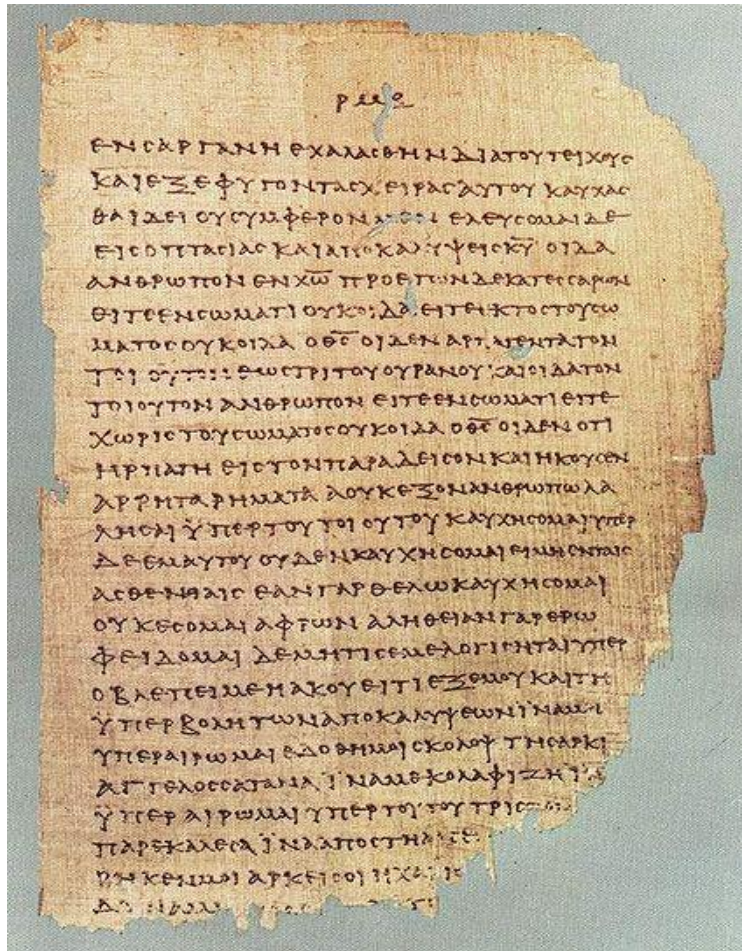
Starý zákon:

- starší a rozsáhlejší část, soubor textů starého židovského (hebrejského) písемnictví
- nejstarší texty psány **hebrejsky** a **aramejsky** – asi 3. stol. př.n.l. (nalezeny v jeskyních u Mrtvého moře jako **kumránské svitky** asi v r. 1947)
- většina částí **SZ** vzniká už v 1. tisíciletí př.Kr. (hebrejská literatura)
- je součástí křesťanské bible – **Písma svatého**

Nový zákon

- křesťanská část bible – 1. – 2. stol.n.l.
- psaný řecky
- vypravuje o životě a skutcích **Ježíše Krista** - soubor svědectví a dopisů prvních Ježíšových učedníků.
- **Obsah:**
 - ✓ 4 evangelia – Marek, Matouš, Lukáš, Jan
 - ✓ epištoly – skutky apoštolů
 - ✓ Zjevení sv. Jana - Apokalypsa

Nový zákon

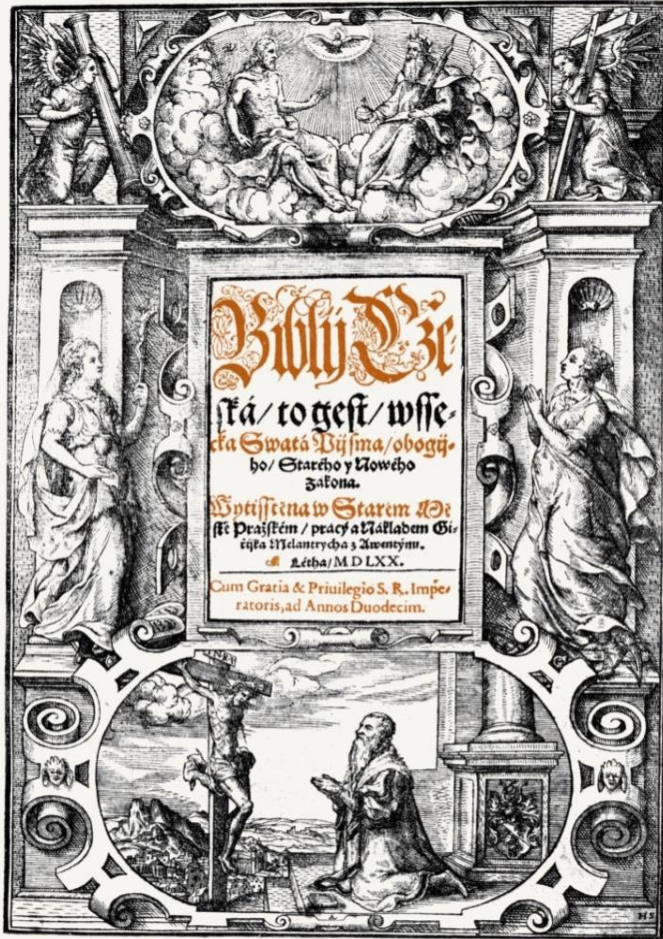

Papyrový zlomek
Nového zákona
(kolem roku 200)

Překlady bible

- 1800 jazyků a dialektů – řecké, latinské, koptské, arménské, syrské.....
- Nejstarší české překlady Bible:
 - ✓ staroslověnské – r. 862 - Cyril a Metoděj
 - ✓ 14. stol. např. Bible leskovecko-drážd'anská, Bible olomoucká a Bible třeboňská.
 - ✓ 16. stol. – **Bible kralická**

Bible česká

Jiří Melantrich
z Awentina

**Bible česká - titulní
list z roku 1570**

Bible

Svatováclavská bible z roku 1677- Nový Zákon

Význam bible

- biblický popis po celá staletí jediným pramenem pro historické poznání
- vliv na vývoj civilizací, smýšlení lidí
- překlady – slovníky
- inspirace umění
- její poselství je založeno na historických událostech.

Testové úlohy

1. Součást textu Starého zákona tvoří:

- a) Zjevení svatého Jana
- b) Markovo evangelium
- c) Desatero božích přikázání

2. Řecké označení pentateuch – prvních pět knih Starého zákona je připisováno:

- a) Matoušovi
- b) Mojžíšovi
- c) Šalamounovi

3. V původním textu Starého zákona nebyl použitý jazyk:

- a) arabský
- b) hebrejský
- c) aramejský

4. Do Nového zákona patří:

- a) soubor Proroků
- b) epištoly
- c) svaté spisy – básnické knihy

Řešení úloh

1. c

2. b

3. a

4. b

Použité zdroje: internet, vlastní

Dostupný pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

AUTOR NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 09.10.2012]. Dostupný na WWW:

< [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gutenberg Bible.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gutenberg_Bible.jpg) >

Obrázek č. 2

AUTOR NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 09.10.2012]. Dostupný na WWW:

<<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:P46.jpg> >

Obrázek č. 3

MELANTRICH Z AVENTINA, Jiří. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 09.10.2012].

Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Melantrich06.jpg> >

Obrázek č. 4

JIŘÍ KONSTANC, Jiří; ŠTEYER, Václav. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 09.10.2012].

Dostupný na WWW:

<[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Svatov%C3%A1clavsk%C3%A1 bible 1677.gif](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Svatov%C3%A1clavsk%C3%A1_bible_1677.gif) >